„UNIVERSUL“ ÎN ȚARĂ

ANCHETELE NOASTRE

O scurtă privire in viața unui oraș de graniță

oxo

Viața culturală a Sătmarului și acțiunea de consolidare națională

II

Prima echipă de „călușeri“ ai Sătmarului în cadrul asociației tinerilor intelectuali români din Satu Mare

Satu-Mare, 13 Martie

Acțiunea de reromânizare dusă în anii de după unire a contribuit în mare măsură la înviorarea Sătmarului pe tărâm cultural și edilitar.

In fața încercărilor de maghiarizare și desbinare a elementelor etnice, pornite de numeroasele asociații așa zise culturale maghiare, s'au înjghebat o mulțime de asociații românești, cu scopul de a contribui la înăbușirea acestor încercări nefaste.

Unele asociații au reușit, altele s'au lovit de nepăsarea conducătorilor din trecut, orbiți de luptele politice în goana după voturi.

Asociațiile maghiare puse în slujba revizionismului dispuneau de fonduri frumoase, iar opera lor de desnaționalizare era dusă mai ușor, pe câtă vreme asociațiile românești luptau cu multe și mari greutăți.

Rezultatul acestor lupte pentru dominarea vieții culturale se poate vedea astăzi din înăbușirea completă a încercărilor de maghiarizare și ridicarea satelor noastre prin propaganda dusă de societățile culturale românești.

Recunoaștem că și astăzi maghiarii, și mai ales evreii, dispun de o mulțime de ziare și publicații, dar aceasta este numai din vina conducătorilor cari nu au luat măsurile de constrângere la timp.

SOCIETAȚILE CULTURALE ROMANEȘTI

Pentru propagarea culturii românești în acest ținut de graniță s'au înființat deosebite societăți culturale, care deși întemeiate târziu au contribuit serios la culturalizarea și reromânizarea acestui ținut.

Dintre toate, bătrâna asociație culturală „Astra“ și Liga Antirevizionistă Română, au contribuit din toate puterile și în mod serios la creiarea unei atmosfere de viață românească, reușind să stăvilească propaganda agenților iridentei dela Budapesta.

Alături de aceste două asociații puternice de difuzare a culturii naționale cu un rol atât de prețios în viața orașului nostru, activează reuniunea de cântări și muzică „Dr. Vasile Lucaciu“, de sub conducerea d-lui prof. Adrian Demian, directorul conservatorului de muzică, al cărui turneu în Ceho-slovacia a dus peste hotare frumusețea cântecului românesc.

Vrednice de amintit sunt și asociațiile: „Șoimii Carpaților“, „Altarul“ a femeilor române ortodoxe, „Corul Doina C. F. R.“ și „Asociația româncelor sătmărence“, care a dat un sprijin prețios atât operelor de binefacere, prin creiarea unui cămin și dispensar medical pentru copiii săraci, cât și pentru ajutorarea bisericilor românești din localitate.

Acestea sunt în linii generale, asociațiile mai de frunte cari activează neobosit pentru o înviorare a ținuturilor din regiunea noastră.

Față de numărul mare al asociațiilor culturale și așa zise „religioase minoritare pe cari le avem aici, ele au un rol foarte important, programul lor de activitate fiind înăbușirea propagandei de desbinare dusă de străini.

STAREA EDILITARA A ORAȘULUI

Din punct de vedere edilitar și sanitar, Sătmarul are încă mult de așteptat dela conducătorii lui de astăzi.

Starea cartierelor românești, unde micul funcționar și muncitor își petrece viața în mijlocul familiei, nu poate să rămână și pe viitor în situația rea lăsată de conducătorii din trecut.

Străzile impracticabile, lipsite de canalizare și apaduct, pentru cari cetățenii sunt totuși supuși la dări, fără ca în realitate ele să existe, cer mai multă atenție din partea celor chemați să conducă acest municipiu.

Mulțimea grajdurilor dăunătoare sănătății locuitorilor cari se găsesc pe str. Corvinilor, trebuie să fie mutate afară din oraș, ele fiind un focar continuu de epidemii.

Sperăm, că noul primar al municipiului d. judecător Mircea Rădescu, va avea grijă de soarta acestor cartiere, locuite de români, pentru ca Sătmarul de astăzi să poarte cu adevărat numele de românesc, așa cum ne place să-l numim.

...ȘI CEVA DESPRE BISERICI

Nu putem trece cu vederea peste starea în care se găsește Sătmarul din punct de vedere religios.

Unui număr de 9 sinagogi și de tot atâtea biserici ungurești, îi opunem numai 2 biserici românești; catedrala greco-catolică română, ridicată pe locul vechei biserucuțe, și capela ortodoxă română, neîncăpătoare și retrasă într'o aripă din clădirea inspecției C. F. R.

După aproape 20 de ani de stăpânire românească, o catedrală ortodoxă română abia acum ia ființă, începută în toamna trecută, după multe și mari greutăți.

Intr'un cartier format de câteva mii de familii românești „Obor“, s'a pus de curând problema zidirei unui nou lăcaș de închinăciune, deoarece distanța prea mare până la bisericile românești din centru, îngreuia prezența credincioșilor la sărbători.

Ungurii, cari dispuneau însă de fonduri, au ridicat ei mai repede o biserică reformată, cu scopul de a maghiariza, prin credință acest cartier.

Până la ridicarea bisericei românești (plănuită) în acest cartier procesul de maghiarizare va fi dus la bun sfârșit, căci pentru o biserică românească, din nenorocire nu se găsesc fonduri.

Lupta aceasta de dominare și desnaționalizare prin biserică și mai ales prin școală, dusă de unguri, nu poate fi privită cu nepăsare.

Comunele maghiarizate de-a-lungul frontierelor stau mărturie vie a acestor lupte din trecut și readucerea lor la trunchiul de unde au fost deslipite e o datorie națională pentru care trebuie să luptăm din tot sufletul.

ALEXANDRU NICORESCU

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Câmpeni-Turda

Câmpeni, 16 Martie

Meseriașii și comercianții din Câmpeni și jur, au primit în mijlocul lor Vineri pe d. prefect al județului colonel E. Rădulescu însoțit de d. dr. Aug. Rațiu președintele centralei reuniunilor din Ardeal.

La sosirea d-lui prefect la reuniunea meseriașilor, erau de față toți meseriașii români adunați în jurul d-lui președinte Coriolan Palade care a întâmpinat pe d. prefect cu o scurtă cuvântare, arătând greutățile prin care trec meseriașii moți.

D. dr. Aug. Rațiu, președintele centralei arată că, după războiu, aceste reuniuni n'au putut fi de nici un folos, și astfel s'a înființat centrala meseriașilor din Cluj cu sediul în Cluj, sub președenția d-sale, având 54 de reuniuni înscrise cu 5000 de membri. Odată recunoscută această centrală ca persoană juridică, prin lege s'a fixat un procent asupra comerțului exterior, din care sumă s'au cumpărat scule și mașini pentru înzestrarea meseriașilor, primind astfel și trei meseriași din localitate astfel de unelte și mașini. Urmează o a doua serie de înzestrare cu mașini și unelte, fondul fiind de cca. 17 milioane.

D. președinte Rațiu spune că în cadrul programului de înzestrare va căuta să sprijine pe meseriașii moți ciubărari, care-și câștigă existența făcând ciubăre, și cari pierd mult timp pentru vinderea lor.

Pentru a cunoaște uneltele de care moții au nevoie în munca lor pretura plășei Câmpeni a pus la dispoziția d-lui președinte o serie întreagă de unelte, după care se vor confecționa altele noui, putându-le da astfel gratuit moților.

D. prefect propune ca d. președinte al reuniunei din Câmpeni, Cr. Palade, împreună cu administrația locală din Câmpeni și jur, să studieze chestiunea înzestrării meseriașilor, făcând un raport detailat.

D. președinte Gr. Palade a mulțumit d-lui prefect și d-lui președinte Rațiu pentru sprijinul pe care-l dau moților.

Gardienii publici din Brăila constituiți in bandă au comis furturi

Brăila, 14 Martie

Am arătat că, în ultima vreme, chestura de poliție a fost sesizată că, în portul nostru, s'au comis numeroase furturi de cereale și mărfuri.

Cercetările întreprinse de autoritățiși n'au dat nici un rezultat, deoarece hoții știau să se sustragă urmăritorilor.

S'a întâmplat însă ca zilele trecute — după cum am arătat — un agent polițienesc să surprindă pe un anume Petre Sima din comuna Brăiliță, care transporta cu căruța doi saci cu grâu, proveniți din furt.

Condus la chestură și supus cercetărilor Petre Sima a refuzat să spună adevărul declarând că sacii cu grâu i-au fost încredințați de un comerciant cerealist din port.

In cele din urmă d. comisar Gherasim Gheorghiu, care a anchetat acest caz a făcut o constatare senzațională.

Polițistul a stabilit că doui saci cu grâu au fost încredințați căruțașului Sima, de către trei gardieni publici cari fac de pază în portul nostru.

Continuând cercetările, comisarul Gherasim Gheorghiu a constatat că gardienii publici Radu Olaru, Radu Zodilă și Ștefan Voicilă, constituiți în bandă, se îndeletniceau de multă vreme cu spargerea magaziilor de cereale din port, pe cari erau puși să le păzească și furau mari cantități de mărfuri.

Hoții văzându-se descoperiți au declarat cum au săvârșit furturile de cereale din portul nostru și cine sunt păgubașii.

Cu actele dresate gardienii publici Radu Olaru, Radu Zodilă și Ștefan Voicilă precum și căruțașul Petre Sima au fost înaintați parchetului.

xox

Răspândea publicații interzise

Chișinău, 15 Martie

Jandarmii din jud. Orhei, au arestat pe Pavel Tănase din com. Stețcani, care făcea propagandă pentru fostul partid „Totul pentru țară“ și răspândea publicații interzise.

El a fost adus la tribunalul militar, care i-a lansat mandat de depunere pe timp de cinci zile, până la terminarea anchetei.

Măsuri de ordine in județul Hunedoara

Deva, 16 Martie

Odată cu venirea noului guvern, în fruntea județului Hunedoara a fost numit ca prefect d. colonel Constantin Bengliu, comandantul regimentului 4 grăniceri.

Pentru a da un aspect frumos satelor din județ, d. prefect a dispus ca în timpul cel mai scurt posibil toate casele să fie văruite iar curțile curat întreținute.

Cârciumarilor din județ li s'a pus în vedere să fie cumpătați în vânzarea băuturilor spirtoase. Această măsură este aplaudată de toată lumea căci în felul acesta se vor evita pentru viitor multe nenorociri provenite din intoxicarea cu alcool. Desalcoolizarea satelor noastre este o problemă care ar trebui să intereseze în grad mai mare pe cei chemați să o facă.

O altă măsură luată de d. colonel Bengliu este reglementarea circulației pe teritoriul județului. Acei cari vor fi surprinși circulând, cu orice fel de vehicul, pe partea stângă a drumurilor vor fi sancționați.

Pentru soluționarea grabnică a actelor oficiale precum și a petițiilor s'a înființat la toate autoritățile biroului petiționării iar pretorilor și notarilor din județ li s'a pus în vedere să nu părăsească reședința fără avizul prefecturii.

xxx

Un gest nobil

al corpului profesoral și ofițeresc dela liceul militar din Tg.-Mureș

Tg.-Mureș, 16 Martie

In conferința de azi ținută în urma încheerii situației pe trimestrul al doilea, la propunerea d-lui colonel H. Lang, comandantul liceului militar „Mihai Viteazul“ din localitate, s'a făcut înțelegerea ca întreg corpul profesoral și ofițeresc al liceului să doneze solda pe o zi, în vederea strângerii unui fond cu care să se înceapă, în primăvara aceasta, ridicarea unei școli primare de stat în comuna Acățari, din valea Nirajului, comună secuizată și înflată de acest liceu. Merită deasemenea toată lauda, gestul frumos al elevilor acestui liceau, cari în vacanța Crăciunului, pentru acelaș scop au colectat frumoasa sumă de lei 21 mii.

Prin aceasta conducerea liceului militar, de aici, a dat o dovadă în plus de rolul cultural și național pe care această frumoasă și unică instituție ostășească îl joacă în aceste ținuturi secuizate.

xox

ȘTIRI DIFERITE

NICOREȘTI

DIVERSE. — Ziarul „Universul“ cum și revistele: „Ilustrațiunea română“, „Trup și suflet“, „Radio-Universul“, „Ziarul Științelor“, precum și broșuri importante cu sfaturi folositoare pentru gospodari din „Biblioteca agricolă“ cu îndrumări practice, precum și toate cărțile editate de ziarul „Universul“, se găsesc de vânzare la d. Fotache Ștefăniu, depozitar din Nicorești.

DUMINICA ORTODOXIEI. — La biserica „Serdar“ din Nicorești s'a făcut eri slujbă religioasă pentru „Duminica ortodoxiei“. la care a asistat mulți credincioși, autoritățile comunale și elevii și elevele școalelor sub conducerea învățătorilor și învățătoarelor respective.

După slujbă d. Ștefan Nicolau, director școlar, a cetit Pastorala I. P. S. Patriarh Miron.

SIGHET

MASURILE LUATE DE PREFECTURA, PENTRU RIDICAREA SATELOR MARAMUREȘENE. — In urma constatărilor făcute de organele administrative ale județului Maramureș, din ordinul d-lui prefect colonel Vasiliu Emilian, s'a stabilit că satele maramureșene sunt într'o stare de nedescris.

In toate satele maramureșene este o lipsă de curățenie îngrozitoare ceeace explică procentul atât de mare al mortalității copiilor și chiar al celor în vârstă. Curățenia locuințelor este complet neglijată. Cu toate că într'o cameră mică și nesănătoasă loculesc câte 7—12 persoane și mai bagă înăuntru miei, viței, purcei etc., totuș nu deschid ferestrele pentru aerisire. Dela unire, singurii cari au dat sfaturi țăranilor au fost învățătorii și preoții.

Drumurile prin sate sunt prost îngrijite, locuințele la fel.

Mizeria materială și morală în care trăiesc maramureșenii este incomparabilă.

Acum situația se îndreaptă. Noul prefect al județului a observat toate neajunsurile și le-a luat în seamă, spre mulțumirea sătenilor. Pentru aceasta d. col. Vasiliu a dat ordine severe ca situația mizeră în care se sbat maramureșenii să fie îndreptată cât mai neîntârziat. A cerut părerea și concursul tuturor autorităților. S'au dat ordine primarilor, notarilor, pretorilor și medicilor de circumscripție, ca șanțurile să fie desfundate, drumurile pietruite, casele văruite, curțile curățite etc. Afară de aceasta a dat instrucțiuni notarilor ca împreună cu preoții și învățătorii să organizeze serbări și să se țină conferințe pentru țărani, în fiecare Duminică sau sărbătoare.

CONFERINȚE PENTRU SATENI. — Sâmbătă, intelectualii din comuna Iapa au ținut o ședință la primărie și au fixat conferințele pe care le vor ține după cum urmează: la 13 Martie, d. Câmpeanu, notar, va explica sătenilor noua constituție; la 20 Martie va vorbi preotul Iuliu Ardeleanu; la 25 Martie, d. Vasile Guran, învățător, va vorbi despre foloasele învățăturii; la 27, d-ra Florica Andreescu, va vorbi despre gospodăria la sate; la 3 Aprilie, d. învă. N. Turcu va arăta dezastrul alcoolismului; la 10, d. prof. Meletie Frățeanu; la 17 Aprilie, preotul Iuliu Ardeleanu; la 25, d. Câmpeanu; la 1 Mai, d. Șt. Zaharia, șeful postului, va vorbi despre infracțiunile silvice; la 8 Mai, d. prof. Meletie Frățeanu; la 15 Mai, d. Ștefăniță Zaharia; la 22 Mai, dr. medic de circumscripție va vorbi despre bolile sociale; la 29 Mai, d. Câmpeanu; la 2 Iulie, d. înv. N. Turcu; la 5 Iunie, d. Iuliu Ardeleanu; la 8 Iunie, d. înv. Vasile Guran și la 22 Iunie d-ra Florica Adreescu. Programul conferințelor săptămânale s'a fixat în toate comunele din Maramureș.

RUGACIUNI PENTRU DESLEGAREA JURAMINTELOR. — Duminică, la ora 11, s'au oficiat slujbe religioase pentru deslegarea jurămintelor făcute în afară de prevederile legilor țării, la toate bisericile din Maramureș. In Sighet, slujba a fost oficiată de d. dr. Vasca, vicarul episcopiei Maramureșului, înconjurat de un sobor de preoți, în capela episcopală. Au luat parte toți șefii de autorități civile și militare, elevii școalelor secundare și o companie de soldați în frunte cu muzica militară.

MARFURI FURATE, DESCOPERITE. — Am arătat la timp spargerea săvârșită la prăvălia lui Fișcovici din Sighet, str. Mihai Pavel, de unde s'au furat bani și mărfuri (piei de jder). In urma cercetărilor făcute de d. comisar Füzeși din poliția Sighet, pielle au fost descoperite într'o ladă dintr'o grădină a negustorului. Acum se fac cercetări ca să se vadă dacă e vorba de furt sau de o înscenare a lui Fișcovici.

TURDA

DUMINICA ORTODOXIEI. — Ziua ortodoxiei a fost sărbătorită în orașul nostru cu o deosebită solemnitate. Sfânta liturghie a fost oficiată de către un sobor de preoți, în catedrala orașului. In timpul slujbei religioase întreg soborul de preoți a desiegat pe credincioși de jurăminte.

Pr. Biji a rostit o predică despre „Ziua ortodoxiei“.

Pr. Emil Mureșanu a citit pastorala I. P. S. S. Patriarhul României.

D dr. Mihail Moldovanu, președintele Frăției Ortodoxe, a arătat rolul Frăției Ortodoxe.

După amiază în saloanele casinei intelectualilor români a fost un festival organizat de către „Societatea femeilor române ortodoxe“ la care a luat parte un numeros public, tineret școlar, etc.

Corul catedralei sub conducerea d-lui prof. Iasinschi a cântat mai multe bucăți religioase, iar mai multe eleve de la liceul de fete au recitat poezii cu caracter religios.

Tot în cadrul acestui festival d. prof. univ. Valer Moldovanu a ținut conferința „Biserica și statul în decursul veacurilor“.

Apoi d. catehet T. Gligor a împărțit premii elevelor ortodoxe dela liceul „Principesa Ileana“ pentru cele mai bune lucrări la religie. La cl. VIII-a s'a dat subiectul „Vă spun vouă care sunteți prietenii mei. Nu vă temeți de cei care omoară timpul și care nu pot omori sufletul“.

A fost premiată eleva Bușnița Ludmila. La cl. VII-a s'a dat acelaș subiect și au fost premiate Dăncilă Maria și Todoran Viorica premiul I și Savu Lucreția premiul II. La cl. VI s'a dat subiectul „Nu este nici o iubire mai mare decât să-ți dai viața pentru prietenii tăi“. Au fost premiate Odobescu Zinaida și Otel Zoița premiul I, Ghemeș Maria, Bota Elena și Vlas Rodica premiul II. La cl. V s'a dat acelaș subiect și au fost premiate Rusu Tigerian Olimpia și Manta Elena premiul I, Todoran Olimpia și Cioloca Eva premiul II. La cl. IV s'a dat subiectul „Iubiți pe dușmanii voștri și feceți bine celor ce vă urăsc“.

Au fost premiate Irimia Maria și Ianișiu Dorina cu premiul I și Marinca Liliana, Vlas Maria premiul II.

Elevele au fost premiate cu iconițe și diplome.

A vorbit apoi d. catehet T. Gligor despre însemnătatea acestor lucrări și premii în lumea școlară.

D. protopop stravofor Iunian Mureșanu a rătat pe scurt însemnătatea zilei ortodoxiei, iar d-na Mureșanu, președinta societății femeilor ortodoxe române, a încheiat mulțumind d-lui Valer Moldovanu pentru conferința ținută, și tuturor celor ce au contribuit la aranjarea acestui festiva precum și publicului ce a luat parte.

După festival s'a dat un ceai în folosul săracilor din Turda.

ADUNAREA GENERALĂ A REUNIUNII MESERIAȘILOR ROMANI DIN TURDA. — In localul reuniunii meseriașilor și comercianților s'a ținut adunarea generală sub președinția d-lui dr. Augustin Rațiu care a deschis ședința și a dat cuvântul d-lui Ghip Ion care a făcut darea de seamă.

Adunarea ia cunoștință de raportul casierului și dă cuvenita descărcare. Se citește apoi proectul de buget pe anul 1938 care este primit de adunarea generală.

Adunarea a reales vechiul comitet, fiind președinte d. dr. Augustin Rațiu; Alex. Chișiu, vicepreședinte; Ion Albon, secretar; Ion Ghip, casier; Mihail Felezeu, controlor și Gavril Bucur, ad-tor; iar Secui Emanuel, bibliotecar.

După ședință a urmat o masă comună.

NĂSĂUD

SARBATORIREA PROF. PENS. MACEDON LINUL. — Duminecă 13 Martie, în comuna Rebrișoara-Năsăud, căminul cultural „Anton Precup“ care activează sub auspiciile Fundației culturale Regale „Principele Carol“, a sărbătorit pe prof. pens. Macedon Linul, originar din această comună, cu ocazia donării căminului a unei biblioteci de 440 volume, și dulapul necesar, toate în valoare de 40.000 lei. La serbare au participat toți sătenii și intelectualii satului, în frunte cu d-nii: inv. dir. Nicolae Burduhos, inv. Macedon Pop, brig. Nicolae Frandeș, etc.

D. Ion Costan, președintele căminului, a ținut o cuvântare în care a elogiat personalitatea prof. pens. Macedon Linul, fiu al satului, ocupându-se în special de atenția, grija și solicitudinea cu care acesta a tratat comuna politică și interesele sătenilor, intervenind totdeauna pentru binele și înflorirea satului. Dela înființarea căminului cultural d. prof. Macedon Linul, având mare dragoste față de comună și respect pentru memoria patronului, Anton Precup, fostul preot timp de 50 ani, l'a sprijinit moralicește și materialicește. Pentru buna administrație a instituției a dat sume considerabile de bani, imprimate, etc. A cumpărat 440 cărți, formând o bibliotecă valoroasă pe care a donat-o căminului. Cu acestea căminul are 2500 volume în biblioteca sa. Căminul cultural „A. Precup“ l-a înscris ca pe cel mai mare binefăcător al său și-i va ști arăta totdeauna recunoștința.

Cu ocazia câștigării procesului în urma căruia căminul a fost pus în posesiunea unei grandioase case din centrul comunei, — casă în care trei sferturi de veac s'a gândit, simțit și servit contra legii și credinței românești de către jidanii veniți de pe plaiurile galițiene, — și care astăzi îi este sediu, prof. M. Linul a dat o importantă sumă de bani pentru acoperirea cheltuielilor de reparații. Asemenea a avut o contribuție importantă și la înființarea și funcționarea cooperativei căminului.

INFIINȚAREA DE NOUI CAMINE CULTURALE. — Confederația căminelor culturale din jud. Năsăud a luat inițiativa de a înființat cât mai multe cămine culturale active, cari să funcționeze sub auspiciile Fundației culturale Regale „Principele Carol“ și să muncească după programul acesteia. D. Ioan Costan, directorul confederației, se va deplasa, în Duminici și sărbători, în satele vecine. Având în vedere influența binefăcătoare și utilitatea acestor așezăminte regești, toate comunele în cari până acum nu s'au înființat, vor porni o acțiune întensă pentru a da viață căminelor.

ADUNAREA GENERALA A REGIEI COOPERATIVE „REGNA“. — Consiliul de administrație al regiei cooperative „Regna“ a decis ca ședința adunării generale a delegaților din cele 44 comune grănicerești, să se țină în 11 Aprilie a. c. în sala mare a societății. Se va cota contul de gestiune pe anul expirat și proectul de buget pe 1938.

JUBILEUL LICEULUI DIN NASAUD. — In luna Iunie, liceul grăniceresc „G. Coșbuc“ din Năsăud implinind 75 ani de existență, se vor organiza mari serbări jubiliare. I. P. S. Patriarh Miron, fost elev și absolvent al acestui liceu, a primit Patronajul serbărilor. D. Vasile Bichigeanu dir. liceului a luat măsuri de pregătire în consecință.

ABRUD

INFIINȚAREA UNUI CERC CULTURAL. — Comitetul despărțământului „Astra“ Abrud de sub președinția d-lui Ioan Micu directorul școalei normale de băeți din Abrud, s'a deplasat în fruntașa com. Roșia-Montana unde a organizat conform statutelor Astrei cercul cultural, în cadrul unei frumoase serbări. D. președinte Ion Micu a vorbit despre scopul Astrei, mijloacele ei de culturizarea satelor și programul pe viitor al acestei instituțiuni de rodnică activitate.

D. președinte a fost însoțit de profesorii Cornel Hagea, Ant. Majer, Nicolae Nicolau, și de pedagogii Ion Popescu și Horațiu Pașca. Străjerii școalei normale din Abrud au cântat mai multe coruri conduse de d. prof. de muzică Cornel Hagea, s'au recitat poezii patriotice.

Intre cei prezenți au fost d-nii ing șef Ilie Popa, ing. Ciolac Vladimir, Opincar Traian, director școlar Bocanici Silviu, primar, Bogdan Andrei înv. Moise Coroi înv., Moise Coroi înv., Ivășcan Alexandru, Otilia Munteanu înv., d-na Maria Gligor înv., Elvira Almășan, Ciura Iosif, Enea Sterca Șulițiu, Nicodim Ioan plut. major jand., Iosif Al. mașan, ș. a.

După terminarea programului s'a constituit cercul cultural compus din un comitet de 22 membri care au ales ca președinte de onoare pe d. ing. șef Ilie Popa, ca președinte activ pe d. Opincar Traian director școlar, vice-președinte pe d. Popescu Al. preot, secretar pe d. Bogdan Andrei inv., bibliotecar pe d. Iosif Almașan, controlor pe d. Ivașcan Adrian și econom pe d. Ciura Iosif.

CONFERINȚA. — Duminică fiind ziua ortodoxiei, F. O. R. secția Abrud de sub prezidența d-lui ing. Nic. Maghiaru, a ținut o ședință la care a vorbit despre „Protestantismul și urmările lui“ d. preot prof. Nicolae Gavra dela școala norm, de băeți din Abrud.

SLUJBA RELIGIOASA. — La bisericile din localitate s'a citit pastorala I. P. S. S. patriarhul României dr. Miron Cristea în prezența credincioșilor și autorităților civile și militare. Apoi s'a cetit rugăciunea de deslegarea jurămintelor.

GHEORGHENI

DELA PRIMARIE. — Primăria locală a fixat următoarele prețuri maximale: făină, cal. I nr. 4, lei 10.50; neagră, lei 8; albă mijlocie, lei 10; de porumb lei 5; pâinea neagră, lei 7.50 kg.; albă no. 5, lei 9.50; albă no. 0, lei 10.50; carnea de vită cal. I, lei 20 kg.; de viței sugaciu lei 28; de porc lei 26; slănina topită lei 32; osânză lei 32; untură topită lei 40; un prânz la restaurant lei 30 și 22; o cină lei 25 și 20; laptele de vacă, lei 5 kg.; gazul lampant, lei 3.68 și sarea măcinată lei 3.24 kg.

ȘCOLARE. — D-ra Ema Sabo, învăț. la școala primară de stat nr. 3 din localitate a fost destituită din învățământ pe ziua de 11 c.

— Sâmbătă a avut loc adunarea comitetului școlar comunal al școlilor primare de stat din localitate.

ACCIDENT. — Petre Imre, din com. Suseni, lucrător la soc. „Via“, în timp ce lucra la sfărâmarea pietrelor, a fost lovit în cap de o piatră ce se desprinsese din carieră. In stare gravă a fost adus la ambulatoriul Casei cercuale din Gheorgheni.

CERC CULTURAL. — Duminică a avut loc la școala primară de stat nr. 3, prima ședință a cercului cultural învățătoresc din plasa Gheorgheni. Lecția de probă a fost ținută de învăț. Ilie Gh. Ion cu elevii cl. IV-a. La ora 10, toți învățătorii au luat parte la Te-Deumul oficial din capela ort. rom. La ora 11 s'a continuat ședința cercului în localul școalei primare nr. 1. D-na V. Angheluță a vorbit despre „Selecțiunea valorilor cu ajutorul textelor“.

După masă, în localul școalei primare nr. 3 s'a ținut ședința publică, organizată de elevii acestei școale.

D. Ciuchi a expus subiectul „Cooperația în industrie și comerț“. Elevii au executat admirabile coruri și dansuri naționale sub conducerea d-nei J. C. Pintilie și a d-lui Ioan Mondoc. Elevii cl. a VII-a au interpretat, sub conducerea d-nei învăț. J. C. Pintilie, piesa „O inimă de mamă“.

La sfârșit, d. Th. Angheluță, a mulțumit asistentilor îndemnându-i să-și dea copiii la școlile primare de stat.

SPECTACOLE. — In ziua de 1 Aprilie se va reprezenta, în sala hotelului Central piesa „Oameni pe un sloi de ghiață“.

TG.-MUREȘ

DELA CAMERA DE AGRICULTURA. — Noua comisie interimară a Camerei de agricultură din județul Mureș, numită de ministerul de domenii, se compune din d-nii: Ioan Popescu, primar din Reghin, președinte; Eugen Branea, din Sânmartinul-de-Câmpie; Ștefan Togănel, din Grăbenița; Petru Teban al lui Maxim, din Cămș; Aurel Tătaru, din Crăciunești; Ernest Wermescher, din Voivodeni și Alexandru Olteanu, din Apalina, membri.

DELA COMITETUL JUDETEAN. — La prefectura județului Mureș, s'a întrunit comitetul județean pentru munca de folos obștesc, sub președinția d-lui colonel A. Dumitriu, membri asistenți fiind d-nii: președinte de tribunal G. Dimitriu, primarul municipiului Tg.-Mureș; dr. Ștefan Pantea, subprefectul județului Mureș; lt.-colonel Iuliu Stravolca, subinspectorul premilitar; protopopul Brutus; d-nii Partenie Duca, revizor școlar; inginer Metz, dela primăria orașului Tg.-Mureș; Octavian Ștefănescu, Romulus Verzea, dela serviciul agricol și subinginerul Moldovan dela serviciul drumurilor.

S'au stabilit lucrările ce urmează a se efectua în campania de lucru a anului curent, cu începere de la 1 Aprilie, ca: rădicări de școli, biserici, spitale, împăduriri și refaceri de drumuri.

D prefect colonel Dumitriu a arătat importanța muncii de folos obștesc.

PENTRU MUNICIPALITATE. — In toate țările civilizate din lume, măturatul străzilor se face noaptea. La Tg.-Mureș însă, străzile se mătură ziua nămiaza mare. Un singur primar, d. Max Costin, ordonase ca acest serviciu să se facă în timpul nopței. Nu s'ar putea reveni și azi la acel sistem?

LIPOVA (BANAT)

TEATRALE. — Echipa de propagandă național-culturală de la teatrul Olteniei în frunte cu dnele: Tanzi Romeo, Antonescu, Adamide și d-ni: Stănescu, Iordănescu Gh., Iordănescu Ștefan și Tinel Georgescu au interpretat pe scena Central comedilile: *„Sosesc diseară“* și *„Fustele dela minister“*.

DELA CAMINUL CULTURAL: „MUREȘUL“ RADNA. — Conferintele duminicale pentru țărani despre a căror inaugurare am scris la timp continuă, fiind audiate de un număr tot mai mare de țărani din Radna și Șoimoș. Dumineca trecută le-a vorbit conducătorul căminului d. înv. Cosoroabă despre „Importanța religiei în viața unui stat“ și d. Teodor Andrica despre „Importanța cărții“, dând exemple de felul cum e prețuită cartea în America iar d. magistrat Ștefan Popescu despre „Noua Constituție“.

SIBIU

SERBAREA DUMINECII ORTODOXIEI. — Duminecă Ortodoxiei s'a serbat la Sibiu într'o pioasă atmosferă. S'a oficiat Sf liturghie de P. S. S. Vasile Stan, vicarul sf. mitropolii, înconjurat de un sobor de preoți și s'a cetit pastorala I. P. S. S. Patriarhului Miron, președintele consiliului de miniștri.

De aici credincioșii în frunte cu P. S. S. Vasile s'au dus la prefectură, unde societatea ortodoxă națională a femeilor române sub conducerea d-nei E. Cioran și Frăția ortodoxă română sub conducerea d. I. Sandu, directorul școalei normale, secțiile Sibiu, au organizat un festival religios cu următorul program: prot. Timotei Popovici a executat bucăți alese de Sfintia Sa și Dima, cu corul școalei normale de băeți și fete „A. Șaguna“, prof. N. Balca a ținut conferința: Depășirea pesimismului filosofic“. După aceea s'au premiat cele mai bune lucrări la religie ale elevelor școalelor secundare Cele cu premiul I au primit o iconiță iar cel cu mențiune o diplomă. Au obținut premiul întâi elevele: Șimon A., Vințan A., Ștefan E. dela școala normală „A. Șaguna“, Turcu E., Copaițilă E., Albu M., Arsin M., Țifrea M., dela liceul de fete „Domnița Elena“, Sonaș D. școala de aplicație.

Mențiuni: Lungu A. șc. norm. Muntean O., Savu H. Bădescu M., Ionescu L., Pușcariu E., Dobra L., Popa E. Nichitici A., Florea L., Hanzu F., Stoica M., Simian A., Cioran A., Maior C., Tămaș E., Piso E., Fulea S., Schian L., Tarcea E., Rașcu N., Toma A., Banu A. Schirtea, L. Muntean Ana, dela liceul de fete și liceul comercial Cricov, Cerci E. Baila, Gavrilă V., Nichitus M. dela șc. de aplicație.

Seara, la ora 6, a vorbit d. prof. univ. Șerban Ionescu despre „Ortodoxia și congresul creștinismului practic dela Oxford“.

BRAD

TEATRALE. — Artiștii societari ai teatrului Național din Cluj au dat Sâmbătă seara în sala Casnei române o frumoasă reprezentație cu „Glasul inimei“ dramă în 2 acte de G. Micu Delabășești și „Haidem la teatru“ comedie într'un act de Valeriu Mardare.

In fruntea ansamblului: Tanța Brătășanu, Daia Nicoară, Virginia Drăgoi, Titus Lapteș, H. Cristea, Dodu Bățenaru.

SPORTIVE. — In cadrul matchului de campionat div. C. Duminică pe arena sportivă a societății „Mica“ s'a disputat un match de foot-ball între echipa „Metalosport“ din Calan și Mica. Rezultatul a fost 2—1 pentru Mica.

GHIMEȘ-FAGET (Ciuc)

FURT. — Din stația C. F. R. Ghimeș dintr'un vagon de marfă încărcat cu zahăr, s'au furat 6 saci cu zahăr a câte 100 kg. fiecare.

Fiind anunțat postul de jandarmi local, șeful postului d. plutonier Vulpe Mihail, a arestat pe Eftimie Constantin care a recunoscut faptul.

Cei șease saci cu zahăr au fost predați stației Ghimeș, iar autorul împreună cu actele dresate a fost înaintat parchetului trib. Ciuc.

SALONTA

SLUJBE RELIGIOASE. — Duminică s'a oficiat în biserica română ortodoxă din orașul nostru o slujbă religioasă pentru înfrățirea și deslegarea de jurăminte.

Au participat în corpore funcționarii primăriei orașului în frunte cu d. primar căpitan Onisifor Borcea, elevii școalelor în frunte cu membrii corpului didactic, funcționarii tuturor celorlalte instituții în cap cu șefii respectivi, precum și o numeroasă asistență.

La sfârșitul slujbei preotul ortodox Liviu Lărgeanu a citit pastorala trimisă de I. P. S. S. patriarhul României, prim ministru.

BAZARGIC

DUMINICA ORTODOXIEI. — La catedrala din localitate, în prezența tuturor reprezentanților autorităților civile și militare din localitate, a fost sărbătorită Duminica ortodoxiei. Păr. protoereu Paul Dobrescu a ținut o predică despre însemnătatea zilei.

EPIZOOTII. — In satul Irigea s'au declarat cazuri de morvă.